

ЧСКИ НОВИНИ ЗА РУСИНОХ ЈУ ЈУГОСЛАВИЈ

На законченю ювилея покре-
сця нашого народу.

У национално-политичким живоце нова вира зединјоје, јак једна државна вира шицки племена у њојој држави до једнога народу. Христијанска вира највећеј доприноши тому да је наш розделени народ почува јак једен, јак једна велика родзина. Поступносц предпоставеним, котру жада христијанска вира викоренјоје старе зло непокорносци до тельо давела наш народ и чекодела му дотља и одтеди ћеши год лем зишол зос правеј драги. З другога боку христијанска вира учела и књазох и управитељох народу же сила не је окрутносци и самоволије але у любови гу подложеним и справедливосци.

У просвјитним живоце зос христијанску виру наш народ мојно кроћел напредок. Прима писмо и писани књижки. Володимир заклада манастири и школи, у којима је преучујо, преписујо и пишу књижки. Приводи учених људзох и майстрох котри ширеја знанје медзи њојој народом. Будује је красни нови цркви и други явни здания, јак широтинци и шпитал. У друштвеним живоце настава тих пременка. Место немилосердия и твардога шерца приходзи любов гу ближњому, милосердије и христијанске одношеше гу ближњим.

Вира постава основа државнога и народнога живота. Књазове, почињаоци од самога књаза Володимира, већеј не гевти страшни кирвати књазове, але полни христијанскога духа. И лем тоги глубоко побожни књазове и управљаче зробели вельо добра народу.

Нешка кед је становиме у нашој бриги за тот жемски живот и лем на час препатриме драгу нашого народу од заложења тих христијанских фундаментох по Володимиру, котрого благодарни народ називају »јасним слунком«, а црква го ураховала гу свјатим, до нешкайшого шветочнога дана и приликох у швеце дознаме једну непомилну правду на јакој висини була вира у једном народзе, на такој була мој и благостане тих држави. Права вира, христијанска вира, то основ и услов напредованја човека, држави и народу. Дзе јеј нет там препада и човек и држава и вира.

Непомилно је учијме, же не мож спретац Бога, не мож служијц двом паном з једнаку любову. Дзвејецтвопейдзешат роки путујоци по новој драги ми видзиме же вельо раз сходзел наш народ з правеј драги, лебо бул зводзени од људзох, котри јеје бали правди.

Не дайме јеје спретац и признајме же у каждјеј нашој трагедиј котру је обициох ми преживаме, и трагедиј котри преживјоје наш народ, највећеј ми виновати и виновати наш народ, јак горе на старој Оцовщини, так и ту у нашој терашнjoј Оцовщини краснej Југославиј. 950 роки прешло, а ми ище не могли забуји и одрекнује је вељих старих наших поганских обичајох, вилчиц рани поганства и облечиц је до правдивога христијанства.

Непреценене добро нам зробел св. Володимир пред 950 роками, бо нам је указајају правду драгу гу правдивому јесецу. Ми туто драгу знаме и већеј кед зме јеј тријали, добре нам було, але жаль повесц барз

ЧСКИ

„Руски Новини“ виходза јаки ти-
день. — Предплата на рок 55 дин.
Адреса: „Руски Новини“ Р. Крстур.
Число Чековнога рахунку 59-356.

Видаја: Руске Нар. Просв. Друштво
За редакцију одговора: Мих. ФИРАК.

Атентат на Гитлер.

В среду 8. новембра вечар мали гитлеровци у Минхену вељку параду на спомин першој Гитлерврјеве револуцији 1923. року (тоту параду тримају Гитлеровци јаки рок и већеј Гитлер на њој бешеду) котра препадла. На 9. године тримају Гитлер у вељкеј сали Варошкеј Пивници бешеду, а лем јој вон зос сали вишија експлодовала на пойдеј тежи сали вељка бомба (пекельна машина), повала спадла на народ котри баш зос сали вишија. Було 11 мртвих и дас 60 ранетих. Да Гитлер лем дзвешеј минути у тежи сали остал, повала би спадла на њега. А так бомба експлодовала нескојо. Лем случајно того року Гитлер тримају своју бешеду пол години скореј и

бул кратши та скореј вишија. Атентаторе нарихтали годинку при бомби так, да експлозија наступи баш у половки Гитлеровеј бешеди.

Глас о тим атентату направеј вељке вражине у Немецкје и у швеце. Немци такој руџају вину на Англију, же атентат је ћело, а французи новини пишу, же атентат направили сами Немци незадовељни зос войну и зос шицким, јак Гитлер роби. Вшељак барз чудно, јак могло присцдо такога атентату, кед Гитлер чува позната по својој вештини тајна полиција („Гестапо“) и јак вона немогла атентат препречиц.

Цала ствар за тераз не јасна.

ГИТЛЕР МОЖЕ ВОЙОВАЦ ПЕЙЦ РОКИ.

У својој бешеди у Минхену пред сам атентат гуторел Гитлер, же немецка приправена войовац и пејц роки, а не лем три, кельо би война мала тирвац по вијави Чемберлене. Французи на то одговори, же Гитлер

Преушорене

У наших новинох вељко је је тераз пише о једном преушорену нашој држави. Автономија Горватской то лем початок. Предњак босанских муслиманох министер Др. Куленович отворено вијавел, же Босни тих треба дац автономију так, же би попри бановини Горватской, Славонији и Сербији була и штварта бановина Босна. Серби зос Босней вије сцу, да Босна будве обашка од Сербији.

цалком ишак тераз патри на войну јак у початку, кед Немци гуторели о фришкеј войни, котри је звершија даскељо днј, так звана блескавична война. Гитлер ишак нјучнового не повед

Југославије.

У предвојних гранција Босни живе ишак 900.000 Сербох, 700.000 муслиманох и 600.000 Горватох. „Горватски Дневник“ вије пише, же кед Войводина не достане автономију, веће мушки раховија зос жаданьем Бунавција и Шокција.

Зос того шицкого виходаји, же је наисце роби на преушорену нашој држави же би вона була ишак јесења.

на кратко и барз мало зме је през тоти 950 роки тежи драги тримаји. Не плакац преће и нам над нашу злу судьбу, где над са-
мија на ми.

Най тоги спознанја власних хибох з на-
годи јовилејо покресења Русинох допомо-
жу нашему народу по пространих руских
жемох насељеному, най поможу богатому и
худобному највација је на драгу св. Воло-
димира, та теди и до наших жемох завита
шлебода, по чече мед и млеко, јак за њего
владанја а у наших обиција на наших по-
љох завлада мир, спокойство и правдиве-
щесце.

Мих. КОВАЧ

Бомби и аероплани

Найстрашнейше оружие у шветовеје войни.

Скоро кажаји наш човек чита Новини розуми је нашој Руски, а кед не та чује од тих који читају новини јаки чекки и мутни часи преживаме нешака. Вре шицок швет, а страшни чарни хмаре је зацагли над мијами, јак даяки страшидла. Ми знате добре, же в леје, кед је је укажу страшни хмаре на небе, ми сцејаме зос поляју, да је је скријеме и сами, а и наш статок. Так је је мушки приготвовац и гледац способи, на који је је очуваме од тих страшних хмарох које покривају цели швет. Вре у тим жемским котле, а барз, бо людзе незадовољни зос јеје долју. Еден другому завидзи. Кажде гледа дајо већеј, јак јеје.

Читаме у новинох зос јаким страшним оружјем војоја нешака людзе. Дзела, митралези, тенки,

котри гажа, плјајају, руџају огње и непознају нјаки препреки, але иду напредок и валију, нјчтоја ишико, јак им на драже стоји. Но ишће страшнейше оружие од тенкох АЕРОПЛАНИ (крилатици, авиони). Вони сипу на нас зос воздуху вишијаку шмери. Руџају бомби, котри паља, розбивају, сипу зос себе вишијаки отрови. Едним словом, то найстрашнейше оружие у нешкайшој часох. Скореј, јак бим прешол на јаки способ је можеме од њих обранац у кратко вәм опишем и ростолкујем јаки аероплан ест нешака на швеце.

Аероплан ест три фели и то: легки, котри маја једен або два мотори. Штредни бомбардери зос 1-2-3 моторами.

Легки аероплан леџа на годину 400 до 550 к. м.

Можу пријац 2-5 војоја, а ноша терху од 500 до 1.000 к. г.

Их је задача вигледовац цудзи аероплан и препрековац им да войду до нас.

Штредни леџа на годину 400-500 к. м. ноша 10 до 20 метери

Чежки леџа на годину 300-400 к. м. Ноша 20-150 метери.

Дакус иду помалши од первих двох. Вони найљепше просперирају вноци.

Аероплан најујаки зос бомбами, митралезом и по потреби зос дзелом.

**Уж готови
„Руски Календар“
за 1940. рок**

Вельо веќши од лоњскога а цена иста!
купуйце лем свој РУСКИ КАЛЕНДАР!

Цо нас чека за случай војни.

По прешлай шветовеј войни вимучене чловечество не дуго уживало благодати мира.

Ми ище нешка живееме у миру, але ёто нам може потврдиц, же тот воени огень ёдного дня не запалі и нашо спокойни доми? Война вшебула и будзе.

Наш газдовски и дружтвени живот управи ёше по принципу: „Моцнейши надвлададе слабшого“. А јак жију поедини людзе, так жију и їх социјални организациј — держави.

Моцнейша держава трудзи ше вихасновац слабши держави. Моц держави дава ёй воена сила. Держави подобних интересох здржкую ёше процив других державох у циљу повекшаня својеј военеј сили.

ЕВРОПСКИ ДЕРЖАВИ.

У Европи нашу судьбу одредзую пейц вельки сили, котри нешка подзелени на 2 табори. На ровновагу тих вельких силох европска дипломациј више мерковала зос будним оком, бо накеди ёше дајдна велька сила чувствовала моцнейша од другеј, то водзело неминовно до войни. Так и нешка Немецка воена сила чувствує, же би вона могла вивојовац побиду над Англију и Французку, та започала ёдну вельку войну, котреј кончину за нешка ище нікто не може видзиц.

ЮГОСЛАВИЈ НЕ БУДЗЕ ВОЙОВАЦ.

У тей борби вельких европских силох за владу, наша держава до нешка не вжала учасц. Медзи-народне положене нашей держави таке, же нам треба остац и мушиме остац неутрални.

Нашо сущедни вельки сили завжати зос своїма бригами так, же и им самим би було на чкуду, кед би и нас поцагли до зони їх интересох и кед би и процив нас мушели войовац. Прето не маме стварней причини да ёше тераз бойме войни.

Ми вериме, же терашня война вельких силох нас обидзе, але понеже ёше лепше бац, як ёш злекнүц, — потребно де будземе приправени и на найгоршее; потребно да евентуалну войну дочекаме приправени и поучени, же би вона за нас прешла ёто з меншима жертвами.

СПОСОБИ ВОЙОВАНИЯ.

У длигих роках чловеческого живота меняли ёше людзе, менял ёш іх живот, а менял ёш іх способ войования.

Пред 150—200 роках на бойним полю били ёше плацени войски, котрих число виношело лем даскелью тисячи.

Пред 20 роках били ёше национални войска т. ё. ёдна часц мужскога рода, котра була зато виучена, водзела борбу зос процивну исто таку войску. Їх число прекрочило милиони. У тим времену друге жительство не тримало ёше за борцох.

Нешкашня наука о водзеню войни учи на нови

способ войования. Нешкашнюю войну не водзи веџей лем виучене войско, але цали народ тей держави т. ё. не воюю лем войско, але и жени и дзеци. Тоту войну волаю „тотална война“, до значи: война цалого народа. У нешкашней войни борец цали народ, а фронт — бойне польо цала жем завойованей держави.

Пре горнї причини за водзене войни муши буц поучене не лем облечене войско, але и цивилне жительство. Уж за време мира цали живот ёдного народа муши ёш прилагодзиц потребом войни и планом войсководьюх, бо лем так ёш може нешка ёден народ наздавац, же ёш зос войни вицаги ёк побидник. Так европски вельки сили, а найбаржай Немецка, уж пред веџей роками скорей прилагодзовали живот свойого народа на войну.

У скорейших войнах главни род войски були пешаки, нешка у войни придава ёш найвекша важносц воздухопловству и техничним трупом.

(Далей будзе.)

НАШО СВЯТИ.

ЧЕСНОТИ СВ. ОЛГИ.

Св. Олга була благородна цали свой живот; и у часох пред покресценем, а тим баржай по покресценю. Красу тіла злучела вона цесно з красоту души. Прето вона красни приклад шицких нашим женом, хтори так исто крем дзбаня за красоту и здрэве цела, най ёш стараю ведно и в першым шоре за красоту и здрэве свойой души, бо од здравей души жени овиши моралне здрэве цалого народа, овиша добри и святы обичаї у нас. —

Надалей св. Олга, як мудра газдиня княжого двора, водзи предок нашим женом у розважном и мудром ведзеню домашнього газдовства; од того овиши шицко.

А чи и треба припомніц о вирносци и о любові св. Олги гу своіому мужові Ігорові? Чи вона у тим не найкрасшим прикладом нашим женом? Од того овиши шицко, а у першым шоре так од шицких жадане ўшце у фамелійним живоце.

А живе интересоване св. Олги за народни справи, державни, вирски и ёй дзбане за вирско-моралне здрэве свойого народа? Як би то мушело поцаговац за собу и тераз нашо жени! Но як длиго ёш нашо мацери не заинтересую тим шицким, так длиго наш народ не дорошне, не дозрев до свойого полного национално-вирского живота.

На концу, дзбане св. Олги же би защищела до шерца свойого унука Владимира прихильносц гу Христовай вири, ёй старане же би го вирски виховала у тих поганских часох, ёй непрестаны молитви за прошицене Владимира и цалого нашого народа зос шветлом Христовай евангелиї, то

во, як да сцеш обколіц неприятеля. Маш моцни табор, веџ во здагні, як да вон малки и слабки, а процивно, кед ци табор слабки, розцагні го и розшир, як да випатра вельки.

Тото остатне обачел баш тераз Чечель при Московех. Табор Меншикова през ноц нароснул. Але Чечель добре видзел, же войска у нім меней. Дзе тото войско з табору пошло? За цемней ноци и раншай молги прешло воно Сейм и зашло за Батурина з другого боку. План Меншикова ясни. Правиц ше, як да вон шицки своёю сили поставел напроци твердині, а медзи тим з другого боку вдери на неутвердзены варош, и кед тот вежне, веџ будзе зос твердиню лёгчайше.

Чечель зволал старшинах на пораду. — На кельо ти, пане полковіку видзиш, — гварел Кенигсен — їх главни позиції, треба на наймоцнейшу од ніх отвориц огень зос дзелох. То будзе за Меншикова ясни знак, же ми його плани знаме.

— Я думам, — гварел полтавски полковік Герцик, же их треба перше вивесц на отворене польо, а веџ их погосциц з кульками дзелох. Най кульки дармо не препадаю, бо и так их не вельмо мame.

— Вивесц их на польо, але як? — питал ёш Кенигсен.

— То уж моя ствар — стал при своїм Герцик. — Кед ми даце дозволу, розпочнём игру. У міс не вельмо конянікох, але вони зато добри. (Греч то воене „бависко“, кед пред главну битку мали чети конянікох на отворенім полю почну борбу. Козаки тот греч (игру) барз любели и були у нім прави майстрове — М. Ф.)

пример шицким нашим мецером. Так вони маю дзбац над вирско-національным вихованьем своїх дзецих. Правда, не дораз тата рбота и старане св. Олги принесли жадані овоци, але аж познейше, по ёй шмерци. Прето и нашо мацери най ёш не даю одбиц од тей драги пре кояки чежкосци у фамелійним живоце, але више постайно муша ёш старац за вирске и національне виховане своїх дзецих, — а нашлідки тей рботи буду скорей, чи познейше вельки.

Най кождорочне швето св. Олги не преходзи за нашо жени ані не припомните! Най воно будзе за нашо жени живе припомните шицких прекрасных чеснотах першай нашей рускай святей, княгині Олги. Най под ёй святу опику вирошю церковно-народны дружтва, а у ніх най панує Христов дух. Най ёш под ёй покровом виховує и рошне у нас патриотичне и религийне жиноцтво на добро нашей Церкви и народу.

З НАШИХ ВАЛАЛОХ

Петровци.

Дня 28. октября отримана реорганізація месній організації Горватской Селянськай Странки. У карчми Руская — шицких просторійах — на зберало ёш коло 120 хлопох, младших и старших.

Делеговані од водства зос Загребу бул пан Дюра Росташ, тарговец зос Вуковару. Бул присутни и дописователь хорватских дньових новинох п. Лука Пуліз. Предсідатель орг. Михайло Барна, ковалъ, отворел тот сход зос привітними словами и замодлел п. делегата, да виложи присутним, чо пошло за руку виробиц при главному Водству.

Пан Росташ на першому месце подзековал людзом, чо ёш у таким красним числу зишли, чо го особено радуе. У дальшей бешеди виложел програму ХСС и поволує шицких, да ёш у чо веќшим числу запишу до странки. Потім наставя:

— Бул сом, браца мойо, при главному секретарові др. Крнєвичові, а замодлел сом го, да ми пове, чо ми Русини добиєме, кед ёш зорганизуємо до ХСС? Яки права будземе мац у Хорватской бановини, як ёш нас будзе уважац, чи як „манін“: чи будземе ровноправни зос хорватским народом? Д-р Крнєвич по длукшай бешеди виявел, же вон рапух зос шицкими нами, як з гевтима у Босни и Славонії, так и з нами у Срімі и Бачкай. Ми ценіме — гварел главни секретар — вашу борбу за часу прешлих режимох и поносни сом наглашиц, же баш ви, Русини були од не Сербох и Хорватох, котри сце ёш усудзели стануц проци тих неправдох. Припада вам достойна награда и и будзеце наградзени. У дальшей бешеди виявел: Будзеце мац ёдного свого посланика у хорватским сойму! — И будземе ровноправни зос Хорватами.

— Нё перши то раз за мене, таки напад — гуторел Герцик далей, — а козаки то барз любя. Подзвігні их на духу. Бо кед ёш козак одликує, кед не тераз? И обычно не врача ёш з празнима руками. Чо ти на то, Чечель?

Чечель ше не процивел. Герцик такой одбег до своїх Полтавцах и за мали час сотня конянікох вибегла зос Батурина у напряму Багмач. Чечель и други зос високей турні патрели за німа.

Московски драгуни виступую опредз Герцика. А вон ёш прави, як ёш их не сподзивал, станул. Сотня ёш дзелі на даскелью чети проци каждой виступаю драгуни. Нё барз су шимели, гоч их вельмо веџей. На каждого козака пейц шесц драгунох.

Даю себе нашо з німа раду, лем най виду на отворене польо.

Нашо ёш направели, же ёш боя, сцека...

Москове за німа. Але их ёст! Як да лісце витор по полю ноши.

И їх доля така ях спретого лісца... зню.

Цар людзох не жалуб. Ма их досц. Самих конянікох дас 20.000. Але не добри вони. Нёми. Войскового духа у ніх нет. Цар их лем зос страхом до бою гоні.

Московски драгуни гоч могли наших зос шицких странох окружиц и рознесц их на шабльях ишли до бою без дзеки. Герциково козаки раз ёш правели же сцекаю, а веџ фришко обрацали на драгунох и приволовали их, да ёш бию. Козаки лёгки коні як да розумели своїх панох, одгадавали їх думи, як бліскавки скакали фришко на ліво и на право, дзvigали ёш високо на задніх ногах, кусали драгунских коньох, як да свидоми

Богдан Лепкий:

Батурин.

Роман з нашей исторії на початку 17. віку.

Єшеньске рано полно молги. За Сеймом у московским таборе було чуц гук и немир. Тисячи людзох ше круцели геваль тамаль. Регочали коні и шкрапели кочи. Батуринци пильно мерковали за кождим рухом неприятеля. Молга як зависа дзвигла ёш горе.

Указал ёш табор, котри ёш непрестано рухал. Вноци поставил уж Меншиков проци Батурина дзела и добре их скрил, масковал, же их обычне око не може обачиц. Але Кенигзен уж зна, одкаль приду московски кульки. Пред його оком не скрие ёш найменши рух неприятеля. Напроци Московех поставил вон своёю дзела. Не мож тераз сподзивац ёш помоци, у тим себе Кенигзен не спрavedа.

А и Чечельови то ясно. Вон добре видзи, же през ноц Москове пременели своёю позиції. Вон добре зна воени лукавства. У войни не више надвлада лев, дакеди надвлада лішка, лукавство надвлада храбросц. Скриц своёю плани, да ёш неприятель не дозна, то гливна ствар. А друга присиловац го, да роби то, ёто за нас добре, да вон сам ускочи до долини, котру змє за ніго вигребли.

Сцеш вдериц на восток, розкаж напрavиц драги на западу, чувствуєш ёш досц моцним, да отворено вдериш на неприятеля, веџ до остатнього часу прав ёш, же ёш слаби, збераш своёю силами ведно, а сцеш да ёто неприятель у тим не препреши, веџ посытай менши чети на ліво и на пра-

Бешеду п. Росташа присутни зос другим клапканьем одобреши. Каждому шерцо почало моцнейше дуркац, бо ево, одкеди зме ше преселели до тих крайох, а ёст тому уж коло 200 роки, першираз будземе официяльно у единому сойму заступени.

Потим ше прешло на выбор управи. Було даскельо таких, котрим ше не любело, да и далей останю М. Барна председатель и Денчи Рускай секретар, але на жадане векшини и тих, котрих знали, як препровадзели чежку борбу в рр. 1935-38., прецо були и карани, — остали и далей на управи, а тому ше шицки радую.

Бачинци.

Кирбай. Тогорочни кирбай у Бачинцах на св. апостола Луки одбул ше торжествено. На кирбай пришло вельо госдох, бо хвilia була красна.

На сам кирбай шицки школски дзеци приступили та св. причасци, да и зос духовну радосцу кирбай преславя.

Вельку Службу служел о. Др. Киш Сильвестер зос Керестура, котри тиж и наказовал о Христу Царю, котрому треба да служи кажды чловек, кажда фамелія. Доказ тай служби Христу и церкви збудована на чесці таго святого, да ше до неё вирні сходза на молитву и на службу Христу Царю.

Службу служели и паноцце: о. Гиризоватий, декан з Миклошевцах, о. Д. Бесермині з Шиду, о. П. Гвозданович з Беркасова, о. Я. Будински з Петровцах, о. М. Бучко з Раёвого Села и домашні парох о. Дудаш.

При красней хвилі кирбай препровадзены торжествено и у найкрасшим шоре. Бачинчань.

Руски Керестур

ПРИДЗЦЕ ОПАТРИЦ!

В недзюлю, 12. XI. у велькай салі Просвиты рано од 9 до 6 годз. вечар п. Киш емігрант з К. України виложи свой ручні роботы, тапіхи, заглавчки и друге. Роботы барз красни, кождому вредно присці опатриц. Вступ шлебодни, лем дроволни дарунки примиа ше з подзекованьем.

ЗА ДЗІВЧАТА И НЕВЕСТИ!

Од 1. дзецембра знова п. Киш будзе водзіц курс ткана тапіхах и платна за летни шматы, партки и ручнікі на новотни способ.

Курс будзе тирвац 6 тижні, од особи ше плаці 120 динари.

Цена зарну.

Жито	170—175Д.
Кукурица	130—135
Ярец	140—142
Овес	130—132
Пасуля	295—300

бралі учасці у борбі. Московски коні векшином лем ше випрагнути зос кочох плашели ше од штреляня, бали ше од шабльох и сцели билем сцекац до своіх хлівов.

Батурины повіхадзели на крові хижох и на древа да видза, як ше Герцік біе з Московамі.

А Герцік ше бил. Завжати козак ніяк ше не могол разстац з драгунами. А вон осетел, же то полковнік и іх офиціре вдерели на ніго и то не млади, але стари, іскусни. Випатрало же придзе ту конец полтавскому полковнікові. Вон ше длуго длуго бранел зос шаблю й махал зос ню на право и на ліво так фришко, же би повед, же у його руки не шабля, але стріберна бліскавица. Аж нараз, баш у часу, док еден офицір польнел пиштоль Герцік ше руцел на другого и ударом шаблі звалел го з коня. Вец скочел на другого. Тот вижтрелел, кулрка прешла прес Герцікову шапку, але го не раніла. Герцік як на одповед зос шаблю вдерел офиціра по руки, а з другім ударом ранел го на ліцу. Москов ше заківал и обляти з креву звалел ше на жем, а преплашени конь сцекнул як вітор з поля бою.

И задармо драгунски офиціре посылали процы Герціка своіх людзох. Одважны полковнік кладол неприятельох як снопи. — То чорт а не чловек — гуторели тоти, котрим ше пощесцело сцекнуц зпод його шаблі.

Не меншим успіхом могол ше похваліц стари Герціков сотнік. На чарним коню, сам чарни як циган, не руцал ше вельо по бойним болю, як то любя робіц млади, лем ше пильно розпатрел наоколо и дзе видзел козака у потребі такой бул

Нашлідство и виховане.

У прешлим числу „Руских Новинох“ наглашeli зме важносць нашлідзеніх прыкметох дзеца у вихованю и поступане школы зос ім. Ту нам остава опатриц, поступане родичох зос дзеци, котры го найлепше познаю. Перше цо мушиме на жаль признац, же у вельіх случаіах досц не разумне. Пре які причини то уж друге питане. Вежніме тераз лем еден приклад, котры дава ясны доказ таго твердзеня. Родичи лепшог материяльнаго стана маю сина, лебо дзивче единіцу, ктору віше непреповедзено любя, цо зос шицким розумна ствар. За дзеку тай свай сінней любови, и пре жадане да их син лебо дзивче „посцігне дацо веци у живоце“ як вони, даю му кніжку до рукожо гоч воно през 4 роки храмало у основнай школы. Резултат такого поступаня ёст першое, мучене самога дзеца, школы, а на концу и самих себе.

А чом? Одвіт легкі. Природа му одредзела юную животну драгу, а родителі другу. Хто найбаржай страда у тим процивенні прыроды и вельіх родичох? Розуми ше, же найбаржай дзецко, кторе найменей виновате. У вельіх случаіах трафі же таке дзецко зверши але мучно таго цо му други надрилели. Кельо болю и слизи випуши, док таго не посцігне, то зна лем воно и ніхто веци!

Обратны случай, котры тиж треба осудзіц же родичи не даю дзецу возможносць да посцігне таго цо ёст у граніцах його способносцю.

Вигварка таких звичайно же неможу, бо себе дзецко од марней младосці мушки наслушні хлеб зарабяц. Барз потішна ствар! Дзецко хторе треба да свою младосці вихасніе на развіванні свайго живота роби за минималну суму пенежох бо так сцу його родичи. Нашлідки такого поступаня, думам же су нам познати. Так мушки буц гуторя вони!

Барз ме интересує думане таких дзецах о своіх родичох кед постаню людзе.

Кед ёст так, тэди нам мушки буц ясны причини вельіх нещесцю, котры же збуваю у животу людзох.

Знайце, же за нещесні живот свойго дзеца односно чловека одвітуеце за 90 процента ві самі родичи. Ви тоти чайкі ше рукох находзі доля вашого дзеца, ви тоти до можу и знаю ўщесціц свойго дзеца. Вашо поступане ёст його младосці мушки буц у складу зос його прыроды, лем у тым слыхаю вершице свою святу родительскую должност.

Е. П.

Дружтво Червеного Крижа його ціль и важносць.

Веіл уж од Вас часто слухали и чули за Дружтво Червеного Крижа, веіл од вас може буц же су и члени таго дружтва, але так исто верим же веіл од вас неуопознати зос праву задачу и цілью котры себе поставело таго дружтво.

Дружтво Червеного Крижа ёст старшого дату-

там да ёдним ударом свой шаблі, котру би не кожді могол тримац у руки одлучи двобой. А тата одлука не була на хасен Московскому.

Омерковали „старого чорта“ Москове и послали процы ніго найлепшого свойго. Сотнік кед го обачел, зопар свойго коня так, же конь аж шеднул на задні ногі и главу дзвігнул високо так, же зос ню закріл сотніка. Зос дзівім криком лецел на ніго Москов, велькі, набіти як медвед. Сотнік чул його лаце, од його кожуха чуч було паленку и доган, видзел червени ліца його и груби, белави нос и випатрало, же сотнік ше од страху скаменел. Нараз скочел з коньом на страну так, же Москов пребегнул даскельо крочаі напредок. Сотнік за нім як ястреб за голубом. Ёдним добре одмеранім ударом шаблі вибил му шаблю з руки. Влапели ше пасовац.

Обидвоме велькі, силни, запрашени, озноєни и закірвавені випатралі як тоти героя зос прыпovedкох, котры ше боря на живот и шмерц. — Ніхто ше не ошмелел присці им на помоц. Дзе ше двоме таких бию треци най ше не міша. Але не плюго тирвал тот двобой. Сотнікові пошло за руку сцагніц Москова зос шедла.

Занемел Батурина и скаменелі ше Москове, кед видзели, як іх найлепши борец як мотиль на гомбошкі верци ше у сотніковых рукох, маха з руками и ногами и лае найгорши лаца. Аж кед го сотнік сціснуц за гарло побелавел и вівалел очи заляти зос креву. Сотніков конь лецел до Батурина. Сотнік прегінал Москова як ше прегіна сноп на полю, котры ше ма положиц под марадик и кед го зламал руцел го гет од себе. (Далей будзе)

ма основане ёст после битки при Солферну (Австрия) основал го дохтор Анри Дінан.

Ціль хтори себе поставило дружтво могол би ше виражиц зос слідующими словами: „Помоц бідним и невольним як у миру так и у воені часу“.

А чи ёст іще дацо узвишнене, красше и морнейше у правім значеню таго слова як помагац таго хторому зла доля одредзела драгу патні и страданя. Чи ёст іще даедна робота хтора так ошветлює карактер и душу чловека як помагане свойго ближнього особено кед ёст у нещесцу?

Нет! Сигурно же нет, ані не може буц, бо помоц ніч інше лем виражене чловековай любови напрам чловека просто зато, же ёст чловек. Дзе нет правей любови там нет ані помоці, а дзе нет помоці там не може буц ані правдивого чловеческого карактеру. Любов чловека гу чловекови, ё една прыкмета, ктора го дзвіга над кождочасным животним подіями, вона сила, ктора немілосердно сцера розіліки медзи чловеком, а то ёст першое и найглавнейше условие за щешліви живот.

Дзе нет ёй, нет нічого. Знайце, же нет тельо блага у тим животу, кторе би могло дац чловеку тельо задовольства, як свідомосць таго, же зме братови дали фалаток хлеба, ктори го зос слизами у очах ёст! Кажды ёден, ктори ма голем отрошинку тай любови, мушки то признац!

Дружтво Червеного Крижа збудоване на тей здравей и вічнай основі — любові — помагання там дзе може и неможе. О правдивосці таго думам же зме ше уж у веіл и прешвечели.

Нешка у тих мутных шветовых подійах, же його помоц особено потребна. Хто на концу од нас зна чи му не будзі требац помоц можебуц и у нейскоршее време? Помагац таго дружтво, стацац до його шороху, должності каждого од нас.

Е. П.

ЦО НОВЕ У ШВЕЦЕ

Белгія и Голандія у велькай бриги за свою шлебоду. Боя ше, же их нападні даедна воююца держава, и же ёст годна пановиц история зос 1914. року, кед Немцы през Белгію вдерели на Французку. Зато Белгія и Голандія у полней мобілізації. У Голандії преглашенні и воене станові.

Найвекша битка у веіду була в понедзялек 6 нов. над французку фронту. Борели ше у веіду 27 немецкі и 9 французкі авійоні. Немцы страдали, бо спадло 9 немецкі авійоні, штири пілоти були забити, ёден ранети, а три зарабовані. Французи не страцели ніч. Немцы о тай битки ніч не явяю.

Немецка ше брані процы англійской блокады так, же настої повекшац тарговину з балканскими державамі. Тих днёх путовал до Анкари фон Папен, немецкі посланік у Турскай и по драже затримал ше у Београду и Софії. „Хрв. Дневник“ од 9. нов. пише, же Немецка сце повекшац довоз оружя, военного матеріялу и жита, да так надомесці то, цо пре англійску блокаду не може з других заморских краіох привожиц.

Предлог за мир ставели белгійски краль Леопольд и голандска краліца Вілгельмина. Свой предлог послали вони Англії, Французкай и Немецкай. Одвіт ішце не достали, але по атентату на Гітлера чежко же би од того доброго предлогу дацо було.

„Война на живот и шмерц“ почне тэраз — так пишу службени немецкі новини „Дайче Діна“ по атентату на Гітлера. З того видно, же гітлеровцы барз нагнівали и же ёст такога атентата не сподзивали.

БОЛЬШЕВІЦКИ роботніци приду до немецкіх фабрикох, же би ше научели робіц з тима машинами, цо их Немцы буду посилац большевіком. Немцы сцели своіх посилац до Русії, але большевіки на то не пристали.

У МАДЯРСКЕЙ ше за бігамію (кед чловек ма два жени) наклада така кара на чловека, же мушки ведно з обидвома жыц у істей хижі. Випатра, же то не барз приємне.

У АМЕРИКИ мали справиц таку крілатицу, котра леци 600 км на годзину, не можу ю пребиц кулі, з мітраплэза, а управляю з ню лем троме вояци.

